

Arbeitnehmerfreizügigkeit zwischen
Deutschland und Polen

Swobodny przepływ pracowników między
Polską a Niemcami

Interdisciplinary Polish Studies 1

Dagmara Jajeśniak-Quast, Laura Kiel, Marek Kłodnicki

(Hg./red.)

Arbeitnehmerfreizügigkeit zwischen
Deutschland und Polen - eine Zwischenbilanz
aus unterschiedlichen Perspektiven

Swobodny przepływ pracowników między
Polską a Niemcami - próba bilansu
z różnych perspektyw

Gedruckt mit freundlicher Unterstützung der Deutsch-Polnischen
Wissenschaftsstiftung.

Wydrukowano we współpracy z Polsko-Niemiecką Fundacją na rzecz
Nauki.

DEUTSCH	POLSKO
POLNISCHE	NIEMIECKA
WISSENSCHAFTS	FUNDACJA
STIFTUNG	NA RZECZ NAUKI

Umschlaggestaltung / Projekt okładki: Marte Kiessling

Titelgrafik / Grafika tytułowa: Denny Rosenthal

Copyright: © 2014 Dagmara Jajeśniak-Quast

Verlag: epubli GmbH, Berlin, www.epubli.de

ISBN 978-3-8442-9863-5

Inhaltsverzeichnis

Polska wersja językowa patrz od str. 151

Vorwort	7
EINFÜHRUNG	
Dagmara Jajeśniak-Quast Die interdisziplinäre und praktische Dimension der Arbeitnehmerfreizügigkeit	9
FAKTEN UND TRENDS	
Elżbieta Opilowska Arbeitnehmerfreizügigkeit zwischen Deutschland und Polen – Fakten, Daten, Trends	21
RECHTLICHE GRUNDLAGEN	
Robert Grzeszczak Die Arbeitnehmerfreizügigkeit und ihre Einschränkungen am Beispiel Polens und Deutschlands	35
Eva Kocher Osterweiterung und Arbeitnehmerfreizügigkeit	45
Jagna Mucha (Pękala) Die Anerkennung von Berufsqualifikationen in Polen und Deutschland am Beispiel der juristischen Berufe. Analyse von Rechtsvorschriften und Recht- sprechung des Europäischen Gerichtshofes	61
Monika Tomaszewska Praktische Probleme beim Erwerb von Leistungsansprüchen aus der Sozialversicherung	69
STEUERRECHTLICHE FRAGEN	
Karol Karski Arbeitnehmerfreizügigkeit zwischen Deutschland und Polen. Einige Bemerkungen am Rande der internationalen, europäischen und nationalen Steuervorschriften	83
Stephan Kudert Steuerliche Aspekte der Arbeitnehmerfreizügigkeit zwischen Deutschland und Polen	93
KULTURWISSENSCHAFTLICHE ASPEKTE	
Goro Christoph Kimura Arbeitnehmerfreizügigkeit und Sprache – mit besonderer Berücksichtigung der deutsch-polnischen Grenzregion	103

Mark Keck-Szajbel	123
Wer hat Angst vor dem „großen, bösen Arbeiter“? Eine Reflexion über den Diskurswandel in der Arbeitnehmerfreizügigkeit	

PRAKTISCHE ASPEKTE

Enrico Kautz	131
Zur Arbeitnehmerfreizügigkeit zwischen Deutschland und Polen	
Marek Rydzewski	137
Arbeitnehmerfreizügigkeit in der Praxis der Krankenversicherung	
Susanne Orth	143
Arbeitnehmerfreizügigkeit aus der Praxis der Hochschulen. Das Deutsch-Polnische Career Center der Europa-Universität Viadrina	
Biographische Angaben	147

Spis treści

Für die deutsche Sprachversion siehe ab S. 7

Przedmowa	151
-----------	-----

WPROWADZENIE

Dagmara Jajeśniak-Quast	153
Interdyscyplinarny i praktyczny wymiar swobody przepływu pracobiorców	

FAKTY I TRENDY

Elżbieta Opłowska	165
Swobodny przepływ pracowników między Polską a Niemcami – Fakty, dane, trendy	

PODSTAWY PRAWNE

Robert Grzeszczak	179
Swoboda przepływu pracowników i jej ograniczenia na przykładzie Polski i Niemiec	
Eva Kocher	189
Otwarcie na wschód a swoboda przepływu pracowników	
Jagna Mucha (Pękała)	205
Uznawanie kwalifikacji zawodowych w Polsce i Niemczech na przykładzie zawodów prawniczych. Analiza przepisów prawnych i orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej	
Monika Tomaszewska	213
Praktyczne problemy nabywania świadczeń z systemu zabezpieczenia społecznego	

KWESTIE PODATKOWE

- Karol Karski 227
Swoboda przepływu pracowników między Polską a Niemcami. Kilka uwag w kontekście międzynarodowych, unijnych i krajowych przepisów podatkowych
- Stephan Kudert 237
Aspekty podatkowe swobody przepływu pracowników między Niemcami a Polską

ASPEKTY KULTUROZNAWCZE

- Goro Christoph Kimura 249
Swoboda przepływu pracowników a znajomość języka – ze szczególnym uwzględnieniem polsko-niemieckiego regionu przygranicznego
- Mark Keck-Szajbel 269
Kto się boi „wielkiego, strasznego pracownika”? Refleksje na temat zmiany w dyskursie na temat mobilności pracowników

ASPEKTY PRAKTYCZNE

- Enrico Kautz 277
Swoboda przemieszczania się pracowników między Polską a Niemcami
- Marek Rydzewski 283
Swoboda przemieszczania się pracowników z punktu widzenia praktyki ubezpieczeń zdrowotnych
- Susanne Orth 289
Swoboda przepływu pracowników a praktyka szkół wyższych.
Polsko-Niemieckie Biuro Karier na Uniwersytecie Europejskim Viadrina
- Notki biograficzne 293